Р Е Ш Е Н И Е
№ 42445

гр. София, 30.10.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, **Трето отделение 61 състав,** в публично заседание на 22.10.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Маргарита Немска

като разгледа дело номер **8898** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 26, ал. 12 от Закона за чужденците в Република Б. (ЗЧРБ), във връзка с чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК).
Образувано е по жалба от Х. М. (Н. М.), [дата на раждане] , гражданка на Република Т., притежаваща паспорт № U., подадена чрез упълномощения процесуален представител адв. Н. И. Г. от Софийска адвокатска колегия, със съдебен адрес: [населено място], [улица], вх. „Д“, ет. 9, офис 17/18, против Отказ рег. № 5364р-15347/26.06.2026 г. на директора на дирекция „Миграция“ – МВР, с който на жалбоподателката е отказано предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република Б. по заявление рег. № Г-260/04.02.2026 г. на основание чл. 26, ал. 1 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ.
В жалбата и в депозираната по делото писмена защита от 25.09.2026 г. се поддържа, че оспореният административен акт е необоснован, издаден при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в противоречие с материалноправните разпоредби и в несъответствие с целта на закона – отменителни основания по чл. 146, т. 3, 4 и 5 от АПК. Жалбоподателката излага съображения, че е изпълнила всички законоустановени материалноправни предпоставки по чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ – не е лице от български произход, родена е на територията на Република Б., изгубила е българското си гражданство по силата на изселническо правоотношение при изселването си в Република Т. и е заявила изрично воля за трайно установяване в страната. Твърди, че административният орган неправилно е отъждествил законовото изискване за „желание за трайно установяване“ с предварително и непрекъснато фактическо пребиваване в страната и физическо присъствие на заявения адрес по време на висящото административно производство. Изтъква се, че към заявлението са приложени редовен договор за наем и нотариално заверена декларация от наемодателя за предоставяне на адрес,

чиято автентичност и валидност не са оборени. Сочи се, че еднократната проверка на адреса, при която чужденката не е установена поради правомерното ѝ отсъствие от страната в срока на притежаваната виза тип „D“, не доказва деклариране на неверни данни по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ, нито заобикаляне на закона. Наведени са доводи за допуснати нарушения на чл. 35, чл. 36 и чл. 59, ал. 2 от АПК, както и на принципа на съразмерност по чл. 6 от АПК. Претендира се отмяна на оспорения отказ и връщане на административната преписка на компетентния орган за ново произнасяне със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

Ответникът – директорът на дирекция „Миграция“ – МВР, редовно призован за съдебно заседание, се представлява от юрисконсулт В. Ч., който оспорва жалбата като неоснователна и недоказана и моли тя да бъде отхвърлена. Поддържа, че оспореният отказ е правилен и законосъобразен, издаден от компетентен орган в предвидената форма и в съответствие с материалния закон. Излага становище, че макар законът да не изисква непрекъснато обитаване на адреса, за чужденеца съществува задължение към момента на решаване на въпроса да разполага с реална възможност и годно правно основание за обитаване на жилището, а в случая е доказано само формално покриване на изискванията, тъй като имотът функционира като офис, а заявителката е пребивавала в страната само два дни. Позовава се на съдебна практика, обективирана в Решение № 4460 от 22.04.2026 г. по адм. дело № 1621/2026 г. на ВАС. Претендира присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Софийска градска прокуратура, редовно уведомена, не изпраща представител за съдебното заседание и не изразява становище по основателността на жалбата.

Административен съд София – град, Трето отделение, 61 състав, след като прецени събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, обсъди доводите на страните и извърши цялостна служебна проверка на законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, намира за установено от фактическа страна следното:

На 04.02.2026 г. Х. М., гражданка на Република Т., е подала лично до директора на дирекция „Миграция“ – МВР Заявление с рег. № Г-260 по образец съгласно приложение № 4 към чл. 34, ал. 1 от Правилника за прилагане на Закона за чужденците в Република Б. (ППЗЧРБ), за предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република Б.. Като правно основание в заявлението изрично е отбелязана хипотезата на чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ – чужденец, който не е лице от български произход, роден е на територията на Република Б., изгубил е българското си гражданство по изселнически спогодби или по собствено желание и желае трайно да се установи на територията на страната.

Към заявлението са приложени редовни писмени доказателства, установяващи нормативните изисквания по чл. 34, ал. 1 и чл. 40 от ППЗЧРБ, а именно:

1. Копие от национален задграничен паспорт № U., издаден на 27.09.2023 г. от органите на Република Т., валиден до 06.01.2033 г., удостоверяващ самоличността и турското гражданство на заявителката, както и място на раждане – Р., Б.;

2. Копие от положена в паспорта виза за дългосрочно пребиваване тип „D“ №[ЕИК], издадена от дипломатическо/консулско представителство на Република Б., със срок на валидност от 05.12.2025 г. до 04.06.2026 г., с разрешено пребиваване 180 дни;

3. Официално заверено копие от Акт за раждане № 144 от 28.12.1955 г., съставен от длъжностното лице по гражданското състояние при Н. съвет на [населено място], И. околия, удостоверяващ, че жалбоподателката (вписана с имената Х. Ш. Е.) е [дата на раждане] в [населено място], [община], област Р., от родители майка Ю./И. Ш. Е. и баща Ш. М. Е.;

4. Удостоверение изх. № 5929/2024 г. от 07.02.2025 г., издадено от Министерство на правосъдието

– дирекция „Българско гражданство“, удостоверяващо на основание чл. 39, ал. 1 от Закона за българското гражданство, че Х. М. (Х. Ш. Е.), [дата на раждане] в [населено място], общ. И., обл. Р., не е български гражданин;
5. Препис-извлечение от семейния регистър от 27.01.2026 г. на Общинска служба по гражданско състояние – С., Република Т., снабдено с щемпел „А.“ и официален легализиран превод на български език, видно от което Х. Д. (М.) и нейните родители са придобили турско гражданство на 28.09.1970 г. като имигранти (с дата на пристигане в Т. 26.11.1970 г.) съгласно чл. 6, параграф „Б“ от турския Закон за заселването № 2510 и Решение на Министерския съвет на Република Т. № 7/915 от 08.07.1970 г., постановено в изпълнение на двустранната Изселническа спогодба между Република Б. и Република Т. от 1968 г.;
6. Удостоверение за идентичност на имената № 38 от 27.01.2026 г., издадено от Главна дирекция „Гражданска регистрация и гражданство“ – район С., Република Т., с „А.“ и надлежен превод, удостоверяващо идентичността на лицето с предишно гражданство на Република Б. и емиграционен паспорт № 15508;
7. Б. референция изх. № 14-ИСК-118/1/03.02.2026 г., издадена от „Банка ДСК“ АД, установяваща, че Х. М. притежава открита банкова сметка с наличен паричен авоар към 03.02.2026 г. в размер на 11 003,20 евро (единадесет хиляди и три евро и двадесет евроцента), служеща като доказателство за финансова осигуреност и издръжка;
8. Договор за наем на недвижим имот от 05.06.2025 г., сключен между „Пропърти инвест 21“ ООД, ЕИК[ЕИК], чрез управителя С. Ц. Ф. като наемодател, и Х. М. като наемател, с предмет: възмездно ползване на апартамент № 9В, находящ се в [населено място], район „М.“,[жк], [жилищен адрес] за срок от 5 (пет) години срещу месечна наемна цена от 300 евро, ведно с придружаваща нотариално заверена декларация от собственика за предоставяне на адрес за пребиваване на чужденката;
9. Нотариално заверено пълномощно с рег. № 1007 от 04.02.2026 г. по описа на нотариус рег. № 620 на Нотариалната камара, с което Х. М. е упълномощила адвокат Н. Г. и нейни сътрудници да я представляват пред дирекция „Миграция“ – МВР и съдебните органи.
В хода на административното производство от служители на дирекция „Миграция“ – МВР е съставена Докладна записка с рег. № 5364р-12908 от 02.06.2026 г. относно извършена на 28.05.2026 г. около 14:30 ч. проверка на заявения адрес: [населено място],[жк], [жилищен адрес]в. В докладната записка е отразено, че проверяващите служители не са могли да установят на място точното местоположение на [жилищен адрес] поради което са провели телефонен разговор с управителя на дружеството наемодател С. Ф. на посочения телефонен номер. При проведения разговор същият е заявил, че преди около една година е предоставил апартамента за регистрация на чуждата гражданка, но тя в момента не живее там, тъй като имотът е обособен като офис, като е добавил, че няма информация къде се намира тя в момента.
Към преписката е приобщена и Справка за пътуване на лице – чужд гражданин от АИС „Граничен контрол“ от 20.05.2026 г., от която е видно, че Х. М. е влязла на територията на Република Б. през ГКПП „Капитан А. шосе“ на 03.02.2026 г. в 18:04 ч. и е напуснала страната през същия пункт на 05.02.2026 г. в 18:41 ч., т.е. непосредствено след личното подаване на заявлението за постоянно пребиваване.
Въз основа на констатациите в докладната записка и данните от граничния контрол, директорът на дирекция „Миграция“ – МВР е издал оспорения Отказ рег. № 5364р-15347/26.06.2026 г. В мотивите на акта административният орган изрично е приел за установено, че са налице основните материалноправни предпоставки по чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ – заявителката не е от български произход, родена е на територията на Република Б. и е изразила желание за трайно

установяване в страната. Наред с това обаче органът е приел, че чужденката е декларирала неверни данни пред органа относно адреса си на пребиваване, тъй като не живее фактически на посочения адрес в ж.. „М.-2“, апартаментът функционира като офис, а краткосрочният двудневен престой сочи, че същата не се е установила трайно в страната, поради което нотариално заверената декларация е съставена единствено с цел заобикаляне на правния режим. Поради това административният орган е постановил отказ на основание чл. 26, ал. 1 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ.
Оспореният отказ е връчен надлежно на упълномощения представител на заявителката на 07.07.2026 г., видно от отбелязването в преписката и данните по делото.
В хода на съдебното производство е приета административната преписка. Жалбоподателят не е ангажирал други доказателства.
Въз основа на така установената фактическа обстановка, Административен съд София – град, Трето отделение, 61 състав, формира следните правни изводи:
По допустимостта на жалбата:
Жалбата е подадена срещу подлежащ на пряк съдебен контрол индивидуален административен акт по смисъла на чл. 26, ал. 12 от ЗЧРБ във връзка с чл. 145 от АПК. Оспорването е извършено от активно легитимирано лице – адресат на неблагоприятния акт, чиито законни права и интереси са пряко засегнати. Актът е връчен на 07.07.2026 г., а жалбата е депозирана в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 149, ал. 1 от АПК. Налице са всички процесуални предпоставки за разглеждане на жалбата по същество, поради което тя е процесуално ДОПУСТИМА.
По съществото на спора:
Съгласно чл. 168, ал. 1 от АПК съдът не се ограничава само с обсъждане на основанията, посочени от оспорващия, а е длъжен въз основа на представените доказателства да провери законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК.
Оспореният отказ е издаден от материално и териториално компетентен административен орган. Съгласно чл. 25, ал. 3 от ЗЧРБ производствата по предоставяне на право на постоянно пребиваване се решават от директора на дирекция „Миграция“ – МВР или от оправомощено от него длъжностно лице. Издателят на акта старши комисар Н. Н. заема длъжността директор на дирекция „Миграция“ – МВР и действа в рамките на предоставените му от закона правомощия.
Актът отговаря на общите изисквания за писмена форма по чл. 59, ал. 2 от АПК – съдържа наименование на органа, фактически и правни основания, разпоредителна част и указания за реда и срока за обжалване.
Не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган е изяснил всички факти и обстоятелства и не е нарушил разпоредбите на чл.35 и чл.36 от АПК, противно на твърденията, изложени в жалбата.
Относно спазване на материалноправните разпоредби и целта на закона , съдът намира, следното:
Производството пред административния орган е образувано по заявление на Х. М. за предоставяне на право на постоянно пребиваване на правното основание по чл. 25, ал. 1, т. 9 от ЗЧРБ. Съгласно посочената правна норма, разрешение за постоянно пребиваване могат да получат чужденците, които: 1) не са лица от български произход; 2) родени са на територията на Република Б.; 3) изгубили са българското си гражданство по изселнически спогодби или са освободени от българско гражданство; и 4) желаят трайно да се установят на територията на страната.
От събраните по делото писмени доказателства безспорно се установява осъществяването на първите три материалноправни предпоставки, което е изрично признато и констатирано от самия административен орган в мотивите на обжалвания отказ. Жалбоподателката е от турски

етнически произход (не е от български произход), родена е на 25.12.1955 г. в [населено място], [община], област Р. (на територията на страната), и е изгубила българското си гражданство по силата на изселване в Република Т. през 1970 г. в изпълнение на междудържавна изселническа спогодба, което се доказва от представените официални документи от МП и турските регистри за гражданско състояние.
Спорният по делото въпрос се свежда до това дали заявителката е доказала четвъртата предпоставка – желание за трайно установяване в Република Б., съответно дали с посочването на адрес в [населено място], на който не е била открита при еднократна проверка, тя е декларирала неверни данни по смисъла на чл. 10, ал. 1, т. 23 във връзка с чл. 26, ал. 1 от ЗЧРБ.
Настоящият съдебен състав намира изводите на административния орган за законосъобразни и обосновани по следните съображения:
Разпоредбата на чл. 26, ал. 1 във връзка с чл. 10, ал. 1, т. 23 от ЗЧРБ регламентира отказ за издаване на разрешение за пребиваване, когато чужденецът е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни. За да бъде законосъобразно приложена тази санкционна норма, в административното производство следва по категоричен и несъмнен начин, с допустимите от закона доказателствени средства, да бъде доказано, че кандидатът съзнателно и умишлено е въвел органа в заблуждение чрез съобщаване на факти, които не отговарят на обективната действителност. Т. доказване от страна на административния орган в случая е проведено.
Действително, по делото безспорно е установено, че жалбоподателката е представила валиден 5-годишен договор за наем от 05.06.2025 г. и нотариално заверена декларация от собственика/управителя на дружеството наемодател.
В разглеждания случай жалбоподателката формално е изпълнила изискването за осигурено жилище, като е представила валиден 5-годишен договор за наем от 05.06.2025 г. и нотариално заверена декларация от собственика/управителя на дружеството наемодател. Видно обаче от съдържанието на договора – чл.2 ал.1, наетият апартамент ще се ползва за изграждане, използване и поддържане на офис помещения, т.е. предназначението на имота е за осъществяване на търговска дейност, което е потвърдено и от С. Ц. Ф. в проведен телефонен разговор на 28.05.2026 г. По данни на същото лице, действително жилището е обособено като офис и няма представа къде се намира турската гражданка М. Х..
Към момента на проверката и респективно при провеждане на административното производство, образувано по заявление на жалбоподателката, не само че същата не е обитавала жилището, но и обективно не би могло да се ползва от нея, тъй като последното е обособено като офис и реално се ползва от други лица, след като в АИС ГКПП има отразено едно регистрирано преминаване на границата на Република Б. с краткосрочен престой в рамките на два дни – от 03.02.2026 г. до 05.02.2026 г. –периода, в който е подадено заявлението за предоставяне на право за постоянно пребиваване на чужденец.
Изискването за осигурен адрес не е формалност, поради което органите на Дирекция „Миграция“ извършват съответните проверки и справки. С оглед на горното, настоящият състав преценява като правилни изводите на административния орган, че е налице хипотезата на чл. 10, ал. 1, т. 23, предложение второ ЗЧРБ, а именно - че чужденката е заявила неверни данни, че има осигурено жилище.
Данните по делото действително сочат на извод, че представената декларация на основание чл.92 ал.3 от Закона за гражданската регистрация за осигуряване на жилище и адрес в Република Б. цели Х. М. да получи право на постоянно пребиваване в страната, като формално отговори на всички изисквания за представяне на документи в тази насока.

Декларацията за осигурено жилище, която е частен документ няма материална доказателствена сила. Законът не предвижда изявленията, които са материализирани в частен документ, да имат задължително обвързващо за съда действие. Съдържанието им се преценява от съда по вътрешно убеждение, във връзка с останалите обстоятелства по делото съгласно принципа на чл. 12 Граждански процесуален кодекс (ГПК).
Според посочените в акта мотиви на административния орган, представляващи фактическо основание за неговото издаване, нотариално заверената декларация за предоставяне на адрес на пребиваване на турската гражданка е съставена единствено с цел заобикаляне нормите, регламентиращи режима на чужденците в Република Б. и получаване на разрешение за пребиваване, без реално адресът да се ползва от чужденката и реално не съществуват обективни условия за това, след като жилището не само е обособено като офис помещение, но и реално се ползва за офис.
Правилно е съобразено от административният орган, че по силата на чл. 26, ал. 1 от ЗЧРБ се отказва издаване на разрешение за пребиваване в случаите по чл. 10, ал. 1, т. 23 ЗЧРБ, предвиждащ отказ за издаване на виза или влизане в страната на чужденец, който е представил документ с невярно съдържание или е декларирал неверни данни.
Въз основа на изложеното, съдът прави извод, че не е доказано по несъмнен начин намерението на жалбоподателя да се установи трайно в страната.
По изложените съображения оспореният Отказ рег. № 5364р-15347/26.06.2026 г. на директора на дирекция „Миграция“ – МВР е законосъобразен и жалбата следва да бъде оставена без уважение.
С оглед изхода на спора, претенцията на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение се явява основателна и жалбоподателката следва да бъде осъдена да заплати на МВР разноски в размер на 102,26 евро или 200 лева, представляващи юрисконсултско възнаграждение, определено на основание чл. 78, ал. 8 от ГПК във връзка с чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 24 от аредбата за заплащането на правна помощ..
Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София – град, Трето отделение, 61 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Х. М. (Н. М.), [дата на раждане] , гражданка на Република Т., срещу Отказ рег. № 5364р-15347/26.06.2026 г., издаден от директора на дирекция „Миграция“ – МВР, с който ѝ е отказано предоставяне на право на постоянно пребиваване в Република Б. по заявление с рег. № Г-260/04.02.2026 г.
ОСЪЖДА Х. М. (Н. М.), [дата на раждане] , гражданка на Република Т., притежаваща паспорт № U 28925012 валиден до 06.01.2033 г., да заплати на Министерството на вътрешните работи сумата от 102,26 евро (сто и две евро и двадесет и шест евроцента), представляваща разноски за юрисконсултско възнаграждение.
Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република Б. в 14-дневен срок от съобщаването му на страните чрез връчване на препис.

СЪДИЯ: